

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Хуррамзода Муминшо Хуррам дар мавзуи «Мақоми сиёсати энергетикӣ дар раванди ҷимояи манфиатҳои миллии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Имрӯзҳо яке аз масъалаҳои мубрамтарини ҳаёти сиёсӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодии кишвар раванди бомароми сиёсати энергетикӣ мебошад.

Сиёсати энергетикӣ маҷмуи чорабиниҳое мебошад, ки барои ташаккул ва рушди тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ аҳамиятнок аст. Бинобар ин, кори диссертатсионии Хуррамзода Муминшо Хуррам дар мавзуи «Мақоми сиёсати энергетикӣ дар раванди ҷимояи манфиатҳои миллии Тоҷикистон» аз ҷумла он тасмимҳое мебошад, ки ба беҳтарсозии вазъи иҷтимоӣ, иқтисодии давлат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ мусоидат мекунад.

Мусаллам аст, ки бидуни барқ рушди соҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷомеа ва беҳбудии сатҳи зиндагии шаҳрвандон ғайриимкон аст. Таҳқиқи масъалаи мазкур дар автореферати муаллиф ба таври мушаххас ва таҳлили назариявӣ амалӣ мавриди баррасӣ қарор дода шудааст.

Автореферати диссертатсияи Хуррамзода Муминшо Хуррам дар мавзуи «Мақоми сиёсати энергетикӣ дар раванди ҷимояи манфиатҳои миллии Тоҷикистон» ба масъалаи муҳими илмҳои ҷомеашиносӣ ва амалияи сиёсӣ бахшида шудааст.

Автореферати диссертатсияи Хуррамзода Муминшо Хуррам аз муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, қисматҳои асосии таҳқиқот, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, феҳристи интишороти докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ иборат буда, дар ҳаҷми 53 саҳифаи матни ҷопӣ бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ иҷро шудааст.

Муаллиф дар муқаддима мубрамияти мавзуи таҳқиқот ва дараҷаи омӯзиши мавзуи таҳқиқотиро асоснок намудааст. Ба андешаи муаллиф сиёсати энергетикӣ дар тамоми шаклҳояш асоси инкишофи манбаи истеҳсоли ҳар як давлат буда, кори бефосилаи соҳаҳои саноат, нақлиёт, сохторҳои марбутай алоқа ва рушди хоҷагидориро таъмин намуда, ба сифати зиндагии одамон таъсири амиқ мерасонад.

Мубрам будани таҳқиқот дар он аст, ки сиёсати энергетикӣ ҳамчун воситаи амалигардонии манфиатҳои миллию давлатӣ ба баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии мардум, фароҳам овардани шароити кории мусоид, рушди неруи инсонӣ ва болоравии нуфузи давлат дар арсаи байналмилалӣ аҳамиятнок аст.

Дар автореферати диссертатсия дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ дар асоси гурӯҳбандии адабиёти илмӣ мураттаб гардида, мазмуну моҳияти кори олимони вобаста ба мавзуи таҳқиқотӣ нишон дода шудааст. Олимони соҳа дар асарҳои илмӣ худ вобаста ба сиёсати энергетикӣ ва нақши он дар рушди соҳаҳои ҳаёти сиёсӣ ҷамъиятӣ таваҷҷуҳ хоса зоҳир намуда, масъалаҳои назариявӣ, методологӣ ва амалии онро мавриди баррасӣ қарор додаанд.

Навгонии илмӣ таҳқиқот ба аҳаммияти назариявии сиёсати энергетикӣ, ташаккул ва инкишофи он, инчунин, дурнамо рушди сиёсати

энергетикӣ дар таҳким ва ҳифзи манфиатҳои миллии Тоҷикистон бахшида шуда, ҷанбаҳои назариявӣ ва амалиро касб менамояд.

Автореферати диссертатсия аз се боб ва зербобҳо иборат мебошад. Боби якуми диссертатсия масъалаҳои назариявӣю методологии таҳқиқи сиёсати энергетикӣ ва низоми ташаккули онро дар бар гирифта, дорои мазмуну моҳият ва муайян намудани самтҳои асосии сиёсати соҳавӣ мебошад. Тавре омӯзиши автореферат нишон дод, мақсади асосии омӯзиши масъалаҳои назариявӣю методологии таҳқиқи сиёсати энергетикӣ муайян ва собит намудани равандҳо, воқеаҳо, гуфтушунидҳо ва ҳулосабарориҳои олимону мутахассисони соҳа дар инкишофи ҳаёти ҷамъиятию сиёсӣ мебошад.

Дар боби дуюм таҳқиқи хусусиятҳои сиёсати энергетикӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон ва роҳу воситаҳои амалӣ гардонидани он мавриди омӯзиш қарор дода шудааст. Дар боби мазкур муаллиф тавонистааст, ки роҳу воситаҳои татбиқи сиёсати энергетикиро дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бо далелҳои муътамад муайян намояд. Дар ин замина ба масъалаҳои расидан ба истиқлоли энергетикӣ ва дигар ҳадафҳои стратегии давлат, ки амалишавии онҳо аз ҷаҳлияти густурдаи системаҳои энергетикӣ вобастагӣ дорад, таҳлили ҳамаҷонибаи ҳудро ҷӯфтааст.

Боби сеюм, ки дар автореферати диссертатсия дарҷ гардидааст, масъалаи сиёсати энергетикӣ ва дурнамои рушди онро ҳамчун воситаи амалигардонии манфиатҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд. Муаллифи ҷойгоҳи сиёсати энергетикӣ ва ҷаҳлияти системаҳои энергетикӣ кишварро дар низоми манфиатҳои миллии Тоҷикистон мавриди таҳлил қарор дода, самаранокӣ, эътимодноӣ ва ояндабинии раванди сиёсати энергетикиро муайян намудааст. Дар гузориши мазкур, мушкilot ва роҳҳои ҳалли сиёсати энергетикӣ дар низоми манфиатҳои миллии Тоҷикистон мавриди таҳлили амиқ қарор дода шудааст.

Асоснокӣ ва эътимоднокии ҳулосаҳо ва тавсияҳои дар автореферат дарҷшуда мазмун ва моҳияти объекти таҳқиқотиро ба таври возеҳ нишон дода, ба аҳаммияти илмӣю амалии натиҷаҳои диссертатсия пайвастагии мантиқӣ дорад. Ҳамзамон, наشري 11 мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, таълифи 1 монография ва наشري 2 мақолаҳо дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ натиҷаҳои таҳқиқотро ба таври муназам собит месозад. Дар таҳқиқоти автореферати диссертант Хуррамзода Муминшо Хуррам дар баробари муваффақият ва дастовардҳои илмӣ инчунин баъзе масъалаҳои баҳснок низ дида мешаванд, ки онҳоро ба таври зайл нишон додан зарур аст:

1. Дар автореферат масъалаи ҷойгоҳи сиёсати энергетикӣ дар раванди давлатдорӣ милли ва ҳифзи манфиатҳои миллию давлатӣ мавриди таҳлил қарор дода шуда бошад ҳам, лекин ба таври мушаххас мақом ва нақши он дар пешбурди ҷаҳлияти дигар соҳаҳои муҳимми ҳаёти ҷамъиятӣ муайян карда нашудааст.

2. Дар қисмати тавсияҳои муаллиф вобаста ба самаранокии мавзӯи таҳқиқотӣ таваҷҷуҳи хоса зоҳир карда шудааст, аммо хуб мешуд дар қатори тавсияҳо ба масъалаи таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва сабабу омилҳои ба он мусоидаткунанандаро дар соҳаи энергетикаи кишвар зери таваҷҷуҳи мақомоти

дахлдори давлатӣ қарор меод.

3. Дар автореферат вобаста ба таҳқиқи рушди энергетика таҳлилҳои амалӣ карда шудааст, вале хуб мешуд агар муаллиф рушди соҳаи энергетикаро таърифи сиёсӣ меод ва алоқамандии онро дар таҳкими давлатдории миллий бо баёни ҷанбаҳои назариявӣ маънидод мекард, мазмун ва моҳияти корро боз ҳам баланд мебардошт.

Мавриди зикр аст, ки норасоӣ ва роҳҳои номбаршуда ба ҳеҷ вачҳ ба мундариҷаи таҳқиқоти диссертатсионӣ таъсири манфӣ расонида наметавонанд. Онҳо масъалаҳои бахсноке мебошанд, ки довталаб метавонад дар рафти ҷимояи ошкорои диссертатсияи худ ба онҳо ҷавобҳои мукамал гардонад ва мавқеи худро пурра ва асоснок намояд. Зеро автореферати мазкур дорои навгониҳои илмӣ, сохтори ягона, натиҷа ва хулосаҳои дорои муҳимияти илмӣ амалӣ мебошад.

Дар маҷмӯъ, автореферати Хуррамзода Муминшо Хуррам дар мавзӯи “Мақоми сиёсати энергетикӣ дар раванди ҷимояи манфиатҳои миллии Тоҷикистон” қобили дастгирӣ буда, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.2. – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Мудири кафедраи равандҳои сиёсӣ
дар Ҷумҳурии Тоҷикистони Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон, номзади
илмҳои сиёсӣ, дотсент

Қаландарзода К.Қ.

Суроға:

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рудакий, 17
тел: +992101177070
email: qalandarzoda@mail.ru

Имзои К.Қ. Қаландарзодаро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо
ва қорҳои махсуси ДМТ

Шодихонзода Э.Ш.

“ 04 ” 03 2026 с.